

Fjortende søndag efter trinitatis 2024

Salmer: 751, 447, 157, 233, Tak Gud, for denne lyse morgen

Kom, Herre Jesus. Amen.

Sl 39, 5-14, 2 Tim, 8-13, Joh 5, 1-15

Vi har netop hørt, at der på en lille drengs vegne blev svaret klart JA til spørgsmålet: »*Vil du døbes på denne tro?*« Tænker man over det, er det en lidt underlig praksis, for et lille uformående spædbarn kan jo ingenting, heller ikke mene noget. Men det giver altid mening at høre Kristus til, og det er det, vi siger ja til for vore børn i dåben, så I har gjort det bedste, I kunne gøre for jeres søn i dag. Det vidner historien, som vi netop har hørt, hvor der også lyder et »*Vil du?*« om. Jesus stiller den lamme mand, der i 38 år har ligget ved dammen Betesda i håbet om at blive helbredt for sin lammelse, spørgsmålet: »*Vil du være rask?*«, og det er i sandhed et mærkværdigt spørgsmål. Ja, selvfølgelig vil

den lamme være rask. Det er derfor han har ligget der ved dammen og ventet på miraklet, som kun kan ske for den første, der rører vandet, når Herrens engel en gang imellem bringer det i oprør. Men nu er det ikke en engel, der basker i vandet, det er Herrens røst, der lyder over det, og hans spørgsmål nærmer sig en hån. Det synes vi, der er vokset op med Jesus trygt på afstand og i stedet har haft en hær af behandlere stående til rådighed, der altid synes, det er synd for nogen, ja, faktisk for alle. Man kan jo altid finde noget at være trist over. Og det **er** synd for den lamme, det synes han også selv, for han svarer ikke Jesus, han jamrer i stedet og fortæller, at han ikke kender nogen, der kan hjælpe ham ned til vandet, og at der altid er en anden, der kommer først. Jo, det er synd for ham.

Men læg så mærke til, at han ingen medynk får. Han får derimod en befaling: »*Rejs dig, tag din bære og gå!*« Så går den lamme, og da Jesus møder ham senere, føjer han spot til skade ved at sige til ham, at nu, da han er blevet

rask, må han ikke længere synde, for at der ikke skal ske ham noget værre. Jesus knytter altså den lammes sygdom sammen med en eller flere synder, han har begået. I vore øren er det nærmest endnu værre end at spørge ham, om han vil være rask, men vi skal prøve at lægge vor forargelse væk og kun tænke på, at sådan er præmissen i fortællingen. At synd og sygdom hænger sammen er afgørende for at forstå, at det er Gud selv, der har gjort den lamme rask, for sådan tænkte man i den gamle jødedom, og det er i høj grad jøderne, Jesus henvender sig til og kommer i konflikt med. Gud – skal vi imidlertid vide - er i Jesus Kristus kommet til jorden for at frigøre **alle** sine skabninger til et liv i tro på, at han kan frelse dem fra synden, men de må stilles over for valget, som den lamme bliver. Han var jo blevet ét med sin skæbne; at han var syg, at han var ensom, at han var stakkels, og det kan man godt forstå, at han syntes, han var. Hvem kender ikke til selvmedlidenhed? Men når man står over for Guds søn, så har selv en stakkel et valg, og han her kunne ikke engang mande sig op til at

tage det valg. Så Gud valgte for ham ved at beordre ham til at gå. Det var en kærlighedens gerning, og det er et spørgsmål, om den lamme forstod det. Om omverdenen forstod det.

For nok levede den lamme i et samfund uden behandlere, der kunne bære ham ned til dammen, til gengæld var der også dengang skrankepaver, de rettroende jøder, der straks bemærkede, at han var blevet helbredt. Det blev de ikke glade for, for det var sabbat, og så vidste enhver, at det var strengt forbudt at gøre noget som helst. For hviledagen er hellig. Og da den lamme havde fundet ud af, hvem Jesus var, løb han straks tilbage til jøderne og gav dem besked. Det er noget helt særligt ved denne historie; der mangler glæde hos den helbredte, han går ikke til Jesus med tak men i stedet til hans fjender, og havde jeg læst resten af historien for jer, ville I vide, at de med det samme opsøger Jesus og bebrejder ham, at han har brudt sabbatten.

Tænk, der var sket et glædeligt under, og så kommer de anstigende med regulativerne og de løftede pegefingre fordi Jesus har gjort godt mod et andet menneske. Og hvorfor gør de det? Det er fordi de ved, at når sygdom hænger sammen med synd, og den syge er blevet rask, så er hans synder blevet ham forladt. Den eneste, der kan forlade synder, det er Gud. Så langt kunne de tænke, men de kunne ikke acceptere, at Jesus skulle være Gud.

Jøderne blev provokeret af, at Jesus gjorde det, kun Gud kan gøre. De kunne og ville ikke tro, at han var Gud. Vi, derimod, provokeres af påstanden om den lammes syndighed, for i dag kan vi måske nok tænke, at sygdom kan være en konsekvens af en forkert livsstil, men at den skulle være en konsekvens af noget, man har gjort mod Gud, er helt uantageligt, og det er det på en måde også, for synden er i sig selv en sygdom, som findes uanset, om vi er legemligt syge eller ikke. Jeg kender til mig selv og ved, at jeg har let ved at have rigtig ondt af mig selv, og netop denne holdning er et udtryk for synd,

som gør mig mere syg, fordi den får mig til at hænge fast i en offermentalitet, så jeg ender som den lamme ved Betesda. Derfor ved jeg, at sygdom eller andre livsvilkår, der yder os modstand, og alt det, der følger med, kan m.a.o. udvikle sig til et livsgrundlag, en identitet, som man bliver bekræftet i af alle andre, der ynker én og man bliver stedse mere selvoptaget. Derfor har jeg brug for en Gud, der siger: »*Vil du være rask?*« Kristeligt set begynder enhver helbredelse nemlig med, at vi ser op og får øje på Kristus, sådan som den lamme gjorde, og Kristus er ikke urimelig.

Han sætter sig nemlig i vores sted og giver os en chance til. Han giver os valget imellem at blive ved med at glane ned i afgrunden eller at se op og ud på vor næste i stedet for os selv, og han har øje for vor forskellighed. Selv den mindste gerning kan i Jesu øjne være stor, når blot den er udført i troen på ham. Men udføres skal den. At høre Jesus til kræver noget af os, bare ikke det samme, fordi vi hverken er ens eller har samme

udgangspunkt og muligheder. Selvmedlidenhed – hvor forståelig den end er, fører bare ikke til noget.

Befalingen »*Tag din bære og gå!*« er Guds venlige måde at sparke os ud af selvmedlidenheden på, en ordre om at leve livet på hans ord i stort og småt og med de evner og muligheder, vi har. Og så slutter vi, hvor vi begyndte, ved dåben: et spædbarn kan ingenting, men må bæres af venlige voksne til vandet i døbefonten, og her finder vi altid Kristus. Vi går ikke forgæves. Og når vi svarer JA til at blive døbt i troen på ham, så er det samtidig en befaling om at rejse sig og gå gennem livet på hans bud. Vi kan sagtens komme på afveje, vi kan glemme Gud, hvad enten det er fordi det hele bare kører derudaf, eller fordi vi har ondt af os selv over livets genvordigheder, men vi har også i dag fået at vide, at han vil være os tro og blive ved med at spørge: »*Vil du være rask?*« For han kan ikke fornægte sig selv, han og hans fader i himlen er altid på arbejde, for Gud vil være vor frelser. Og når vi svarer ja til hans spørgsmål, da er vi – selv på vort sygeleje, ja, selv i døden - ikke længere stakler,

men konger sammen med ham. Da kan vi rejse os og gå, fordi han er med os.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen